

GAZETA HÂRTIBACIULUI

PUBLICAȚIE LUNARĂ A ASOCIAȚIEI „VALEA HÂRTIBACIULUI” ÎN COLABORARE CU PRIMĂRIA ORAȘULUI AGNITA

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” Marcu, 10.44

NUMĂRUL 116, IANUARIE 2016
APARE LA AGNITA - PREȚ: 1 LEU

Din SUMAR

De la Poliție ...

- pag. 2

**Doi Oameni și faptele lor
fără de asemănare**

- pag. 2

STATISTICĂ DEMOGRAFICĂ

- pag. 2

**„Mereu Eminescu...”
a premiat elevii, la Chirpăr**

- pag. 3

**Poetul Național omagiat la
Colegiul Tehnic „A. T.
Laurian” Agnita**

- pag. 3

La final de semestru

- pag. 3

**ȘEZĂTOARE CULTURALE
LA SĂSĂUȘ**

- pag. 4

**ORTODOXIA PE
VALEA
HÂRTIBACIULUI**

- pag. 5, 6

**2016 - Anul omagial al educației
religioase a tineretului creștin
ortodox și Anul comemorativ al
Sfântului Ierarh Martir Antim**

Ivireanul și al tipografilor

bisericești

- pag. 5

**DRAGOSTEA CREȘTINĂ
ÎNVINGE SINGURĂTATEA**

- pag. 5

**Biografia Fiului lui Dumnezeu,
a Blândului Nazarinean în
conștiința lui Eminescu**

-fragmente-

- pag. 5, 6

**Construirea unei
„prietanii” cu Dumnezeu**

- pag. 6

Lacrimi în Lumină

- pag. 6

**Cântece de cătănie culese de
Mircea Drăgan -Noiștețeanu**

Tatiana Benchea

- pag. 7

Noi am crescut alături

Retrocedare

- pag. 7

Dan Herciu

- pag. 7

Umbră furișată

Ioan Gligor Stopiță

- pag. 7

BRADUL SĂRACULUI

Nicu Ganea

- pag. 7

Ce-am fost și ce-am ajuns

IOAN GYURI PASCU

- pag. 7

DE ZIUA UNIRII, LA MUZEUL DIN AGNITA

Elevii clasei a VII de la Școala Gimnazială G. D. Teutsch din Agnita au comemorat Unirea Principatelor Române la Muzeul Valea Hârtibaciului din Agnita. Însoțiți de profesoara de istorie Nicoleta Vasiliu, inițiatora acțiunii, aceștia au realizat o interesantă lecție deschisă, prezentând minunate eseuri despre evenimentele petrecute în Iași și București în anul 1858 și despre personalitățile acelor vremuri. Cele mai multe s-au referit la domnitorul Alexandru Ioan Cuza, la rolul lui în Mica Unire dar mai ales la reformele înfăptuite de acesta în cei 7 ani de domnie.

Evenimentul de la muzeul din Agnita s-a încheiat cu Hora Unirea cîntată și jucată de participanți.

I. B.

UN ELEV DE NOTA 10

Este elevă la Colegiul Tehnic „August Treboniu Laurian” Agnita. Anul trecut a terminat clasa a V-a A cu media 10, dovedindu-se un copil deosebit de serios, sensibil și ... senin. Se numește Ștefania Feldara. Sau Ștefi, așa îi spunem toți. E firavă ca o floare, dar are o voință de fier, deoarece face parte dintr-un colectiv foarte frumos, o clasă aleasă, pregătită în învățământul primar de o învățătoare dedicată, dăruită cu har și dragoste de copii, prof. Angelica Banu. Am avut șansa de a prelua clasa de la Angelica (mi-a rămas în minte emoția cu care

am reîntâlnit-o în prima mea zi de profesor de română la Colegiul din Agnita, când mi-a spus că se bucură nespuse de mult că am acceptat clasa ei și că voi fi mulțumită fiindcă sunt copii foarte buni. și așa este!) Ștefi nu a terminat doar cu 10, a pășit în viață cu mult mai mult decât! A impus o ținută aleasă clasei, care se evidențiază prin seriozitate și eforturi comune constante înspre binele tuturor. Este iubită și apreciată de colegi, este delicată și sensibilă, are sufletul plin de bunătate. Și are o impresionantă dorință de cunoaștere și de autodepășire.

A participat anul trecut la toate concursurile importante și a obținut rezultate foarte bune, inclusiv la Olimpiada de Limba și Literatura Română, faza județeană, unde s-a remarcat printr-un punctaj excelent pentru clasa a V-a. A obținut și un Premiu III la Concursul Național „Ocrotiți de Eminescu”, 2015.

Ștefania este un copil frumos, cu dragoste față de învățatură, cu aspirații care fac cinste orașului în care s-a născut și în care se formează ca Om. Este o fericită întâlnire între cei care construiesc, zi de zi, în familie și la școală, caractere alese, modele pentru ziua de mâine. Felicitări!

Prof. diriginte
Lorinzi Maria-Daniela

STIMAȚI CETĂȚENI DE PE VALEA HÂRTIBACIULUI!

Întrucât acest an este un an electoral, în care vor fi atât alegeri locale cât și parlamentare, în vederea respectării dreptului de vot a fiecăruia dintre dumneavoastră, vă reamintim că nu puteți vota dacă actul dumneavoastră de identitate este expirat sau deteriorat.

În acest sens verificați, vă rugăm, starea de uzură precum și termenul de valabilitate al actului de identitate. Actul de identitate trebuie să fie în bună stare, astfel încât să poată fi citite datele dumneavoastră de stare civilă și, în mod special, caracterele speciale aflate în partea de jos a actului de identitate. Termenul de valabilitate este înscris în colțul din dreapta jos al acestuia și va conține data aniversării dumneavoastră din acest an.

Deoarece scrutinele electorale sunt programate pentru a doua jumătate a anului avem rugămintea să vă reînnoiți din timp actul de identitate.

Actul de identitate poate fi preschimbat cu cel mult 180 de zile (6 luni) și cu cel puțin 15 zile înainte de data expirării.

Pentru preschimbarea actului de identitate ne puteți găsi la sediul nostru din Agnita, str. 1 Decembrie nr.39, sediul Poliției orașului Agnita, zilnic între orele 09-15 și vineri între orele 09-12.

Cu stimă,

Colectivul Serviciului Public Comunitar Local
de Evidență a Persoanelor al orașului Agnita.

Doi Oameni și faptele lor fără de asemănare

Încercând să „salveze” din calea flăcărilor sobelor de încălzit și a cuptoarelor de gătit, chiar și cele mai „urâțite” strâmbături de lemne din pădurile Lăpușului Maramureșului, țăranul-cioplitor Alexandru Peța-Cuza a reușit, în cele șase decenii de meșteșug artistic, să modeleze nu mai puțin de o mie de cruci și de „Sfinte Troițe ale Altarului Cerului”. Și cum, de curând, s-au împlinit 25 de ani de când înălța o astfel de troiță în fața Catedralei Ortodoxe din Chișinău, trebuie să reamintim faptul că la acea festivitate de dezvelire și sfințire a acelei mândre troițe din stejar maramureșean, acest vrednic fiu de țărani făcea poate cel mai surprinzător legământ auzit vreodată din gura sufletului unui român contemporan cu noi: „Nu se va atinge foarfeca de părul meu și nici briciul de barba mea, până nu se va uni Basarabia și România”.

Cu bucurie constat că Omul nostru din bravul Maramureș Istoric continuă să se țină de patrioticul său legământ. Văzându-l cât de frumos și de bărbătos arată, cu pletele-i argintii căzute peste umerii împovărați de trecerea anilor muncii (miercuri, 20 ianuarie urmând să împlinescă vârsta de 70 de ani), dar și cu barba cârlionțată, lungă până dincolo de pieptu-i acoperit de cămașa înflorată, cu cioareci albi pe el și cu opinci în picioare, ești îndemnat să-l asemeni unui războinic dac coborât de pe Columna din Roma a împăratului Traian. Astfel că nu numai pare, dar și este un demn urmaș al lui Badea Gheorghe Cârțan, acel vestit „cărturar fără carte” din frumoasa și eroica Țară a Oltului și a Făgărașului.

Alte două asemănări surprinzătoare pentru timpurile de acum: în vreme ce străbunul său înaintaș căra în desagii grei, pe ascuns, peste munți, din Muntenia în Ardeal, slova scrisă în grai românesc, țăranul-cioplitor în lemn din Țara Maramureșului izbutește, cu greu, să își trimită măiestrele creații în mai toate așezările de peste fruntariile țării în care mai supraviețuiesc atât graiul românesc, cât și credința și datina străbună. Respectiv în satele din preajma Cernăuțiului, a Ujgorodului și Slatinei din Transcarpatia-Ucraina, în cele de pe Valea Timocului și din Banatul Sârbesc. Ba mai mult, o fericită întâmplare neîntâmplătoare: o măiastră troiță de-a sa, având simbolurile ortodoxiei românești încrustate pe cruci și pe icoane, decorează și înfrumusețează un colț din Budapesta, capitala Ungariei.

Și o altă surprinzătoare mărturisire a sa, transformată într-un irepetabil gest patriotic, plin de optimismul celui mai apropiat viitor: În speranța că se vor reîntoarce pe la casele lor, cât mai curând, vrednicul de stimă țăran-cioplitor în „lemne nu tocmai faine”, întârzie să-și trimită troițele și crucile sculptate în

acele țări îndepărtate unde românii se află la lucru. Pentru că Alexandru Peța-Cuza nu se împacă deloc cu faptul că românii noștri au ajuns să lucreze și să trăiască printre străini. Nu știu de ce, dar trag nădejde că furtul, jaful, scârba, rușinea și batjocura de până acum se vor întoarce împotriva marilor vinovați de greaua povară care apasă pe umerii gârboviți ai celor care nu mai pot și nu mai vor să îndure nesimțirea rușinoasă a acestei spoiei capitaliste!

Notă: Vineri, 15 ianuarie, l-am cinstit pe poetul Mihai Eminescu, cel născut cu 166 de ani în urmă (1850); în duminica ce urmează (24 ianuarie) suntem chemați să aniversăm, cum se cuvine, intonând „Deșteaptă-te române!” și jucând „Hora Unirii”, fluturând în vânt Tricolorul roșu, galben și albastru, la împlinirea a 157 de ani de la Unirea Țării Românești cu Moldova, sub sceptrul principelui-domnitor Alexandru Ioan Cuza; și tot în aceeași zi o pioasă aducere aminte a venirii pe lume, la 24 ianuarie 1849, a lui Badea Gheorghe Cârțan. Precum se poate constata, istoria trecută a acestei țări, precum și bravii noștri înaintași nu ne dau răgaz să ni se agraveze lipsa memoriei, nepăsarea și uitarea!

Ioan VULCAN-AGNIȚEANU
(ioan.vulcan@yahoo.ro)

STATISTICĂ DEMOGRAFICĂ

Conform datelor primite de la Protopopiatul Agnita în anul 2015 au fost binecuvântate 72 de familii care s-au cununat, din care 27 în parohiile din Agnita și 45 în parohiile din sate.

Tot din aceleași date aflăm că au fost creștinați prin botez 249 de copii și prohodii 263 de creștini ortodocși, ceea ce înseamnă că numărul hârtibăcenilor este în scădere.

În parohiile aparținând de Agnita s-au oficiat 45 de botezuri și 83 de înmormântări, adică

numărul celor trecuți în veșnicie este aproape dublu decât al celor nou născuți

În parohiile din sate au fost oficiate mai multe botezuri decât înmormântări, respectiv 204 creștinați și 180 înmormântați. Având în vedere structura socială a satelor de pe Valea Hârtibaciului putem trage concluzia că numărul celor ce n-au de lucru dar au mulți copii și nevoi multe, este în creștere.

I. Bârsan

De la Poliție ...

Acum, la început de an, polițiștii de pe Valea Hirtibaciului vă urează un an nou fericit, cu sănătate și noroc și vă doresc să aveți un an fără evenimente la care să fie prezenți în exercițiul funcțiunii.

Chiar dacă sărbătorile de iarnă au trecut și ne-am bucurat sufletul cu atmosfera lor asta nu înseamnă că polițiștii nu au fost la datorie pentru cei care au uitat ce înseamnă spiritul sărbătorilor de iarnă.

Dat fiind gerul de afară, mulți dintre concetățenii noștri s-au încălzit la gura sobei (sau la calorifer, după caz). Dar au fost și unii dintre noi care s-au încălzit cu ceva tărie. Rău, în sine, nu este că doar sunt sărbători. Dar după o asemenea încălzire au prins curaj, din cel rău, și au iscat altercații care s-au soldat cu victime. Un asemenea caz s-a întâmplat în Metiș când, pe fondul consumului de alcool GNI din localitate l-a lovit cu un obiect înțepător pe consăteanul lui SI iar acesta a ajuns internat la Sibiu datorită rănilor căpătate. La Ilimbav CDD aflat sub influența băuturilor alcoolice i-a luat la pumni pe DS și CAI iar în urma loviturilor CAI a ajuns internat la Spitalul județean Sibiu cu traumatisme cranio-faciale. Iar la Merghindeal DE în vârstă de 66 de ani a ajuns la Unitatea de Primire Urgențe Sibiu cu traumatism cranian acut deschis și alte plăgi după ce a fost agreat de concetățeanul său BIM de 69 de ani.

Sunt convins că pentru unii dintre noi, din nefericire, sărbătorile nu au fost așa fericite pentru că masa nu le-a fost prea bogată. Dar dacă cei mai mulți s-au mulțumit cu ce au avut și dacă unii mai norocoși au primit de la alții mai avuți, au fost și din cei care au considerat că trebuie să-și facă parte singuri. Ca urmare polițiștii s-au confruntat cu o serie de spargerii din magazine precum în Săsăuș, din autovehicule precum la Agnita și din locuințe precum la Merghindeal, Vecerd, Benești, Fofeldea, Ruja și Agnita. Mai trebuie să precizăm că, în ciuda tuturor sfaturilor date de polițiști, magazinul și autovehiculele nu aveau sisteme electronice de alarmare iar casele erau nelocuite și nesupravegheate sau sporadic vizitate?

Și în această perioadă poliția rutieră a fost în acțiune pe drumurile din zonă. Au fost depistați astfel DA de 29 de ani din Agnita care conducea un autoturism având autorizația de circulație expirată, PD de 34 de ani din Iacobeni care conducea un tractor pe drumul public fără a avea permis de conducere, precum și o serie de conducători auto care au condus autovehicule aflându-se sub influența alcoolului. Cum este cazul lui SS de 27 de ani din Agnita care avea o îmbibație alcoolică, în aerul expirat, de 0,10 mg/l sau al lui SNR de 32 de ani din Ruja – 0,42 mg/l, GO de 63 de ani din Moșna – 0,67 mg/l, GAA de 31 de ani din Agnita – 0,74 mg/l și TM de 40 de ani din Agnita – 0,70 mg/l.

Dar, așa cum se spune, Dumnezeu nu bate cu bățul. Astfel că cei care au crezut că pot înșela vigilența polițiștilor nu au reușit să o înșele pe a „celui de sus” și au fost implicați în accidente. SF de 27 de ani din Dealu Frumos, aflându-se sub influența alcoolului – 0,50 mg/l, a provocat un accident soldat doar cu pagube materiale iar SU de 29 de ani din Vărd cu o alcoolemie de 0,41 mg/l și care, în plus, conducea un autovehicul cu număr provizoriu, expirat și fără să posede permis de conducere, a reușit să tamponeze un autovehicul de pe celălalt sens de mers. În alte accidente care au avut loc conducătorii auto care le-au provocat nu au consumat alcool dar accidentele s-au soldat cu victime ale căror răni au fost, din fericire, nu foarte grave. STI din Fofeldea a derapat pe un carosabil acoperit cu polei și s-a răsturnat. Pasagerul și victima accidentului s-a ales cu un picior rupt. La Hosman, SM de 35 de ani din Agnita neadaptând viteza la condițiile de drum a derapat și a lovit un cap de pod făcând necesară transportarea a doi dintre pasageri la Unitatea de Primire Urgențe Sibiu iar la Birghiș FCA de 25 de ani din Murfatlar nu a adaptat viteza într-o curbă și a ajuns în șanț iar pasagerii s-au ales doar cu răni minore ce nu au necesitat intervenție medicală.

Cel mai probabil vremea puternic schimbătoare a fost cauza a trei decese ce au intrat în vizorul polițiștilor. La Ghijasa de Sus, Luca Ioan din localitate a fost găsit decedat în locuința sa fără a se găsi însă urme de violență. Acesta era însă cunoscut ca și consumator de băuturi alcoolice. La Marpod, numitul Gușatu Ion de 43 de ani a acuzat dureri în zona pieptului, dureri de care s-a plâns colegilor de muncă. Aceștia au chemat SMURD care a putut doar să constate decesul numitului Gușatu Ion. La Buia, Săbău Cornel de 45 de ani a plecat pe pășunatul din zonă. Întrucât nu se mai înapoia familia a pornit în căutarea sa găsindu-l decedat. Din declarațiile familiei a reieșit faptul că susnumitul suferea de boli cardiace. Chiar dacă în nici unul dintre cazuri nu s-au constatat urme de deces violent corpurile decedaților au fost trimise la Serviciul de Medicină Legală Sibiu.

Chiar și în perioada sărbătorilor de iarnă și a începutului de an polițiștii de pe Valea Hirtibaciului au fost, ca de obicei, la datorie.

... Mereu alături de dumneavoastră !

„Mereu Eminescu...” a premiat elevii, la Chirpăr

Andra MARINESCU

Cei 166 de ani de la nașterea marelui poet național, Mihai Eminescu, au fost sărbătoriți și la Chirpăr, la Centrul de Documentare și Informare al Școlii Gimnaziale din localitate, unde s-a desfășurat proiectul educațional „Mereu Eminescu...”.

Circa 100 de elevi au fost implicați în programul de vineri, care le-a adus și premii. Ei au venit de la Liceul Tehnologic Iacobeni, Școlile Gimnaziale din Chirpăr, Merghindeal, Alțâna, Birghiș și Marpod. Partenerii proiectului au fost Biblioteca Orășenească Agnita și Asociația Cultural - Artistică „Iarion Cocișiu” din Agnita.

În memoria lui Eminescu

Evenimentul a fost, de fapt, un concurs desfășurat în perioada 11 - 15 ianuarie. „Scopul proiectului a fost dezvoltarea dragostei pentru literatura română clasică și contemporană, cunoașterea operei și vieții poetului Mihai Eminescu și sensibilizarea interesului comunității locale, cu privire la ziua de 15 ianuarie”, a spus prof. Vasile Zămăcău, unul dintre coordonatorii proiectului, alături de prof. Eleonora Tudoran, Anca Andrei, Sanda Copăcianu, Mariana Florea, Simona Iorga, Mihaela Olaru și Bianca Dotcoș.

Premii pentru elevi

Vineri, prof. Eleonora Tudoran a deschis evenimentul cu prezentarea vieții și activității lui Eminescu. A urmat premiarea elevilor. Maria Florea, Oana Mariam Tania Atudorei, Delia Drăgan, Maria Stelea, Emanuela Pădure, Iulia Costache, Tania Pădure, Daniel Burduhos, Paula Tomuș de la Liceul Tehnologic Iacobeni,

Andreea Băilă, Gabriela Ursu, Ioana Ținte, Ana-Maria Cristea, Ana-Maria Pitică de la Școala Gimnazială Chirpăr, Nineta Ținte, Andreea Sas-Borghină, Andi Armenciu de la Școala Gimnazială Marpod, Abigaela Stoica, Anamaria Banu și Diana Lungu de la Școala Gimnazială Alțâna, Adrian Negru, Andreea Zlatea și Maria Glodeanu de la Școala Gimnazială Merghindeal. De asemenea, premiați au fost și Adelina Șelariu, Cristian Ciorogariu, Camelia Kenst și Ofinela Faur de la Școala Gimnazială Birghiș.

Articol preluat din ziarul Tribuna

Anul școlar 2015-2016 a început în forță pentru elevii ciclului primar, de la Colegiul Tehnic „August Treboniu Laurian” Agnita. Îndrumați de către doamnele învățătoare Banu Angelica, Nechita Maria și Jecan Elisabeta, elevii au fost implicați în diverse activități extrașcolare. S-au implicat cu entuziasm în proiectele inițiate sub egida „Olimpiadele Kaufland”, realizând lunar activități pe diferite teme: expoziții de arte vizuale și abilități practice, sesiuni de recitare, muzică, teatru, întâlniri cu medicul stomatolog, reprezentanți ai poliției sau ale ISU, ateliere de lucru, programe pentru diverse zile festive, etc.

Elevii clasei I, îndrumați de doamna învățătoare Banu Angelica au participat de asemenea la proiectul „Domestos - susține igiena de 10”, cu desenul realizat de eleva Nicula Luana - *EROUL DOMESTOS*.

Cei 29 de prichindei vor cu orice preț să arate tuturor că școala lor este o școală a siguranței participând lunar la activități pe teme rutiere în cadrul proiectul „Tedi -

Poetul Național omagiat la Colegiul Tehnic „A. T. Laurian” Agnita

Mihai Eminescu este supranumit „sfântul preacurat al ghiersului românesc” (Tudor Arghezi), „marele poet național, purtătorul unui mesaj înalt în istorie” (Ioan Alexandru), „omul deplin al culturii românești” (Constantin Noica), „un adânc gânditor creștin” (Bartolomeu Anania). Departe de a fi inactuală, opera lui rămâne reperul fundamental în literatura română. Deloc întâmplător, ziua de 15 ianuarie a devenit Ziua Culturii Române. Acesta este un motiv în plus pentru a omagia opera ilustrului poet. Spre deosebire de cei de azi, epigoni eminescieni, el are (încă) multe de spus, mesajul poeziei sale e universal-valabil, iar elevii noștri sunt cei care vor duce mai departe „pecetea scrisului eminescian”, fiindcă lor le revine nobila misiune de a promova, în continuare, adevăratele valori ale culturii și ale literaturii române.

realiza portrete artistice sau „a desena” diferite poezii eminesciene, preferatele lor fiind „Luceafărul”, „Lacul”, „Sara pe deal”, „Pe lângă plopii fără soț”, „Dorința”, etc.) Elevii implicați în proiect au realizat, cu ajutorul desenelor, o expoziție pe care au îmbogățit-o cu interesantele creații scrise de cei mai talentați dintre ei. De asemenea, pentru a sensibiliza auditoriul, am ajustat proiectului o stare de emoție provocată de viața tragică a lui Mihai Eminescu și am propus elevilor vizionarea filmului „Un bulgăre de humă” (difuzat seara și pe TVR 1, îl recomand tuturor!), care impresionează prin originalitatea interpretării artistice și prin ținuta elegantă a scenelor în care apare Poetul. Mai mult de-atât, au fost prezentate elevilor câteva volume excepționale (unele se regăsesc la CDI-ul școlii, motiv pentru care îi invităm cu drag pe copii să le caute și să

În anul trecut școlar am început derularea unui proiect, pe care l-am fi vrut extins în acest an (dar nu am reușit ce ne-am propus, ar fi meritat orașul Agnita mai mult, dar aceasta poate în anii următori...) Proiectul se numește „Imn Eminescului” iar în acest an au fost implicați elevii claselor a VI-a A, a VII-a A, a IX-a A și a X-a A. Activitatea s-a desfășurat la CDI, cu sprijinul noului bibliotecar, Raul Roman, căruia îi mulțumim. Am urmărit trei coordonate esențiale: creație literară (cele mai reușite creații le vom prezenta la Concursul Național „Ocrotiți de Eminescu” de la Blaj, care se va desfășura în curând), recitare din lirica eminesciană și desene inspirate din viața și opera Poetului (elevii au avut de ales între a

le studieze, fiindcă biblioteca oferă o bogată arie tematică). Dovedind preocupare serioasă pentru opera eminesciană, universul cultural al tinerilor aspiranți spre împlinirea unor deziderate de viață frumoasă se îmbogățește considerabil. Recomand și susțin învățarea constantă a poeziilor eminesciene, care să dezvolte interesul pentru poezia de valoare, deoarece „toată arta lui Eminescu stă în a preface ideile în muzică și în metafore, de-a dreptul, fără planuri paralele. Eminescu nu filozofează niciodată, propozițiile lui sunt viziumi”, el rămâne „cel mai mare poet pe care l-a ivit și-l va ivi, poate, vreodată, pământul românesc” (George Călinescu).

Prof. dr. Maria-Daniela Lörinczi

La final de semestru

Școala Siguranței”, program educațional care se înscrie în inițiativa remarcabilă a îmbunătățirii siguranței celor din ciclul primar. Programul este inițiat de firma Tymbark Maspex România și brandul Tedi, împreună cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice și Ministerul Afacerilor Interne prin Poliția Română.

Pentru fiecare copil, clasa I este începutul unei noi etape importante a vieții. Perioada școlii este o extraordinară aventură: cunoașterea lumii, legarea unor noi prietenii, însușirea unor abilități importante. Școlarii de clasa I se confruntă cu noi provocări, au parte de primele succese și iau primele decizii fără ajutorul părinților. Vă felicităm, copii, pentru implicarea și entuziasmul cu care participați la aceste activități și vă așteptăm și în semestrul următor să dovedim cât de frumos poate fi la școală și câte lucruri deosebite putem învăța împreună!

Prof. Înv. Primar Banu Angelica

ȘEZĂTOARE CULTURALĂ LA SĂSĂUȘ

Asociația Obștea satului Săsăuș, ai cărei promotori sunt, Gheorghe Donu fermier din Săsăuș, Marius Halmaghi președintele Asociației Ecomuzeul Regional Sibiu și arhitectul Vladimir Grigorov, are ca obiectiv principal salvarea și punerea în valoare a patrimoniului material și imaterial al satului. În acest sens, asociația, înființată în 2010, a organizat și continuă să organizeze o serie de activități menite să conserve și să prezinte patrimoniul localității dar mai ales să atragă atenția asupra valorii acestuia și a pericolului de a fi pierdut prin ignorare și neimplicare.

Imediat după înființare, asociația a identificat un circuit turistic local, marcând punctele de interes ale acestuia prin realizarea a 8 locuri de popas, a realizat un punct de informare turistică cu hărți, pliante și fotografii, a marcat ulițele satului dar mai ales a organizat o serie de manifestări culturale, „Zilele Culturale ale Săsăușului”, festivalul „Ziua Laptelui”, proiectul „Săsăuș – patrimoniu în pericol”, și cel mai important, tradiționalele șezători culturale anuale, organizate în luna octombrie.

În 2015 șezătoarea a fost amânată pentru că asociația a fost prinsă în realizarea unui proiect de mare anvergură care trebuia finalizat până la sfârșitul anului. Proiectul, intitulat „Pe urmele pictorilor Grecu din Săsăuș, pe calea Sighiului” a fost realizat cu fonduri europene nerambursabile, pe axa IV LEADER, în cadrul Grupului de Acțiune Local Microregiunea Hârtibaciu și prezentarea lui s-a făcut la șezătoarea organizată în 21 ianuarie la sediul asociației.

La eveniment au fost invitați și au luat parte, reprezentanții unor instituții de cultură și colaboratori care au sprijinit realizarea acestui proiect, prof. univ. dr. Eugen Străuțiu, dr. Vasile Crișan, dr. Alexiu

Tatu directorul Arhivelor Naționale Sibiu, Mircea Bițu director general la ziarul Tribuna, Delia Balc șef serviciu la OJFIR Sibiu împreună cu alți colegi ai instituției, Adriana Georgescu muzeograf la Muzeul Național Brukenthal, Roba Eugen primarul comunei Moșna cu eruditul profesor de istorie Ionel Șotropa, Niculina Rus reprezentanta Primăriei Chirpăr, Simina Manea director executiv la AJT Sibiu, Ovidiu Calborean din partea Direcției de Cultură Sibiu și membru al asociației săsăujene, Ioan Gruncă președintele asociației August Treboniu Laurian din Fofeldea, Mihaela Nevodar muzeograf la

Muzeul Văii Hârtibaciului, Ilarion Bârsan președintele GAL Microregiunea Hârtibaciu, dr. ing. Dumitru Ungureanu, dr. Bogdan Andriescu Biblioteca ASTRA, membrii ai asociației și locuitori ai Săsăușului.

Într-o sală cam mică pentru numărul mare de musafiri, aceștia au găsit un bogat material de prezentare a zonei cuprinsă în proiect. Pereții au fost tapetați cu imagini din Săsăuș, Ilimbav și Fofeldea și multe fotodocumente preluate de la Arhivele din Sibiu care atestă devenirea istorică a acestor locuri. Pe o plasmă achiziționată prin proiect, oaspeții au putut viziona un film interesant, un montaj de fragmente filmate în perioada 1960 – 2015, ce redau viața satului, munca în câmp, mersul la biserică, pregătirea unei nunți scene din activitățile organizate de asociație. Pe o măsuță de lângă intrare stau îngheșuite o mulțime de materiale tipărite, pliante și fotografii dar și o amplă lucrare monografică, cu 450 de pagini, destinată încurajării activităților turistice.

Cititorii acestei vaste lucrări vor avea plăcerea să afle istoria acestor locuri în contextul istoriei românilor, cu accent pe istoria Transilvaniei, bazată pe documente, vor descoperii date biografice ale unor mari personalități ardelenice care

au luptat pentru drepturile românilor, pentru dezvoltarea lor spirituală. Cele mai multe date se referă la satele Săsăuș, Ilimbav și Fofeldea dar și la celelalte localități de pe Valea Hârtibaciului. O mare parte a monografiei cuprinde viața spirituală a locuitorilor cu accent pe elementele religioase în care prim-planul îl ocupă viața și creațiile pictorilor de biserică, frații Grecu din Săsăuș.

Despre problemele realizării acestor materiale tipărite și filmele prezentate a vorbit președintele asociației Obștea Satului Săsăuș, Gheorghe Donu.

Marius Halmaghi, membru al asociației a prezentat proiectul „Pe urmele pictorilor Grecu din Săsăuș, pe calea Sighiului” al cărui obiectiv general este: „Dezvoltarea activităților turistice în Podișul Hârtibaciului care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă

zonei dar mai ales pentru salvarea unui patrimoniu cultural de mare valoare.

După dezbaterile de la sediul asociației, oaspeții au fost invitați la o plimbare prin sat pentru a vizita câteva puncte de interes turistic.

Primul popas a fost la vechea bisericuță greco-catolică, salvată de la ruinare, prin repararea acoperișului, acțiune sprijinită de Primăria Chirpăr. Următorul a fost la troița ridicată în memoria eroilor din Săsăuș, înconjurată de creple cu apă pentru adăparea vitelor și vara împodobită cu flori.

Cel mai important obiectiv spre care s-au îndreptat musafirii a fost biserica ortodoxă unde urma să admire frescele pictate de celebrii pictori din Săsăuș. Din păcate monumentul de importanță istorică și culturală i-a întâmpinat cu porțile încuiate, așa că discuțiile s-au desfășurat

și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural” cu obiectivul specific „Creșterea valorii adăugate în activități de turism”.

Asociația a profitat de oportunitatea oferită de GAL Microregiunea Hârtibaciu și a accesat fonduri europene realizând o promovare eficientă a potențialului turistic din cele trei localități Săsăuș, Ilimbav și Fofeldea care sunt un fragment din „calea Sighiului”, drum ce asigură accesul între localitățile Sibiu – Cașolț – Cornățel – Hosman – Fofeldea – Ilimbav – Săsăuș – Șomartin – Bruuiu – Cincu.

Bisericile de pe Valea Hârtibaciului pictate de frații Grecu trebuie puse în valoare pentru că acestea împreună cu bisericile săsești sunt o parte din tezaurul cultural al acestei zone, puncte importante de interes turistic, turismul putând deveni un element important de dezvoltare economică a localităților cu venituri suplimentare pentru locuitori.

Proiectul promovat de asociația din Săsăuș a fost apreciat de cei prezenți la Șezătoarea Culturală, vorbitorii remarcând importanța acestuia pentru dezvoltarea

în fața celor trei cruci de la poarta bisericii, unde s-a vorbit despre istoricul acestei construcții și mai ales despre stilul arhitecturii gotice a acesteia. Turnul și arhitectura acestui monument sunt dovadă certă că este opera constructorilor sași dar nu se știe când a fost construit și când a intrat în posesia bisericii ortodoxe care a împodobit-o cu minunate fresce cu stil bizantin. Acest monument istoric este o dovadă a simbiozei dintre două culturi care au conviețuit în această zonă.

Din păcate orice efort, pentru punerea în valoare a oricărui monument, devine inutil dacă porțile lui sunt închise.

Cu puțin gust amar față de această realitate, musafirii au fost poftiți din nou la sediul asociației Obștea Satului Săsăuș, pentru a se încălzi și mai ales pentru a se bucura de gustul produselor tradiționale, oferite cu generozitate de gazde.

A fost o șezătoare reușită și mai ales benefică atât pentru musafirii care au descoperit locuri și oameni frumoși, cât și pentru gazde care s-au bucurat pentru aprecierea activităților desfășurate.

I. Bârsan

ORTODOXIA PE VALEA HÂRTIBACIULUI

FOAIE EDITATĂ DE PROTOPOPLĂTUL ORTODOX AGNITĂ ANUL VIII, NR. 89, IANUARIE 2016

„Lumina lui Hristos luminează tuturor!” (Liturghia Darurilor)

„Apare cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit dr. Laurențiu Streza”

2016 – Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești

La inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în ședința de lucru din 28-29 octombrie 2014, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2016 drept **Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox** și **Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești** în Patriarhia Română. În acest sens, Cancelaria Sfântului Sinod a elaborat un program-cadru național bisericesc care se va desfășura după următoarele coordonate:

În primul semestru al anului 2016, sub genericul **„Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox”**, vor fi evidențiate *formarea spirituală a tinerilor și orientarea lor spre însușirea valorilor perene prin intermediul Familiei, Bisericii și Școlii; educația creștină a tinerilor pentru misiune; importanța prezenței și participării tinerilor la viața comunității creștine; cultivarea iubirii, a prieteniei și a respectului față de aproapele, precum și ajutorarea oamenilor nevoiași* etc.

În al doilea semestru al anului 2016, sub genericul **„Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești”**, va fi evaluată *moștenirea spirituală și culturală a acestui sfânt, la împlinirea a 300 de ani de la moartea sa martirică (1716-2016), precum și importanța tiparului în dezvoltarea misiunii Bisericii.*

În toamna anului 2016, Patriarhia Română, împreună cu Arhiepiscopia Bucureștilor, va organiza o **Întâlnire internațională a tineretului ortodox** și un **Simpozion internațional** la care vor fi invitați reprezentanți ai celorlalte Biserici Ortodoxe surori. Programul și celelalte detalii de organizare vor fi publicate într-un **ghid practic** pentru participanți editat de Patriarhia Română.

Tot în anul 2016, Patriarhia Română, împreună cu Arhiepiscopia Bucureștilor, va organiza un **Simpozion național** dedicat **Anului comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești**, iar, în colaborare cu **Academia Română**, va organiza o **expoziție națională dedicată operei acestui Sfânt Ierarh Martir**.

În ziua de 27 septembrie 2016, la sărbătoarea Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, va fi oficiată **Sfânta Liturghie la Mănăstirea Antim din București**, ctitoria sfântului, cu participarea ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe

Române, a unor ierarhi ai Patriarhiei Georgiei și altor ierarhi străini.

Eparhiile și instituțiile de învățământ teologic ale Bisericii Ortodoxe Române vor organiza, în anul 2016, conferințe, simpozioane, colocvii, seminarii etc. cu tema **2016 – Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox** și **Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești** în Patriarhia Română. Aceste teme vor fi prezentate și discutate, de asemenea, în timpul conferințelor pastoral-misionare semestriale de primăvară și toamnă organizate în eparhiile Patriarhiei Române.

Agenția de pelerinaj BASILICA Travel și centrele de pelerinaj ale Patriarhiei Române vor organiza **pelerinaje ale tineretului ortodox în țară și străinătate la biserici și mănăstiri unde au viețuit mari duhovnici ai Ortodoxiei**, precum și la **locurile legate de viața, martiriul și moștenirea culturală a Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, inclusiv în Patriarhia Georgiei.**

În luna octombrie 2016, la Patriarhia Română va avea loc **ședința solemnă** a Sfântului Sinod în care va fi prezentată o sinteză a evenimentelor organizate în eparhiile din țară și străinătate pe această temă.

Manifestările organizate în **2016 – Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox** și **Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești** în Patriarhia Română – vor fi mediatizate de către Centrul de Presă BASILICA al Patriarhiei Române, mass-media bisericească eparhială și presa laică receptivă la valorile credinței creștine.

BIROUL DE PRESĂ
AL PATRIARHIEI ROMÂNE

DRAGOSTEA CREȘTINĂ ÎNVINDE SINGURĂTATEA

„Pentru ca indiferența să câștige teren în sufletul oamenilor trebuie ca aceștia să nu facă nimic”.

Sub această denumire s-a desfășurat în luna decembrie 2015 programul filantropic din parohia Săsăuș, comuna Chirpăr, județul Sibiu, organizat de preotul paroh împreună cu credincioșii din această parohie.

Scopul principal al acestui program a fost acela de a sensibiliza sufletele credincioșilor față de aproapele și pentru a participa pe plan financiar pentru o bună finalizare.

Cu acest prilej s-a organizat o colectă pentru cele aproximativ 100 de persoane aflate la azilul din Marpod iar din banii strânși s-au cumpărat alimente, fructe și dulciuri pentru a aduce bucurie, nădejde și lumină în sufletul celor care le vor gusta.

Preotul Paroh Munteanu Marius de la parohia Marpod și Preotul Rusu Moise au venit în sprijinul preotului Copăcianu Alexandru și a credincioșilor săi din Săsăuș cu dorința de a aduce mângâiere și bucurie duhovnicească. Astfel în data de 14 decembrie 2015, pe lângă

darurile amintite oferite de credincioșii de la parohia Săsăuș, a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de preoții din cele două sate, moment în care participanții la această sfântă slujbă și bolnavii de la azil au fost unși cu untdelemn sfințit.

Mulțumim credincioșilor din satul Săsăuș care au dat dovadă prin lucrarea lor, de dragoste creștină, în timpul acestui Sfânt Post al Nașterii Domnului și au înțeles că milostenia, lumina, încrederea și nădejdea sunt daruri de la bunul Dumnezeu care trebuie folosite în slujba aproapelui.

Cei care au contribuit la acest program nu au avut posibilitatea ca înaintea Nașterii Domnului să colinde vocal pe cei de la așezământul din Marpod care cu siguranță doresc să primească colinda părinților, fraților sau copiilor. Colindul lor a căpătat un alt sens, acela al întraajutorării și compasiunii izvorâte dintr-o inimă adevărată de creștin, virtuți oglindite prin faptă.

Pr. Copăcianu Alexandru,
Parohia Săsăuș

Biografia Fiului lui Dumnezeu, a Blândului Nazarinean în conștiința lui Eminescu

-fragmente-

Aceste numiri sacre: „biografia Fiului lui Dumnezeu”, „biografia Blândului Nazarinean răstignit” îi aparțin poetului. Odată cu frumusețea expresiei, ele sunt mărturie de fond cuprinse în articolul „Și iarăși bat la poartă”, publicat în ziarul „Timpul” din 12 aprilie 1881, în ajunul Sfințelor Paști (M. Eminescu, Opere, Ed. Academiei, XII, p.134)

Mesajul cardinal pe care Eminescu ni-l adresează aici e cuprins în această vizionară formulă: „Iată, 2000 de ani, aproape, de când biografia Fiului lui Dumnezeu e cartea după care se crește omenirea”. Și precizează: „Ea a ridicat popoare din întuneric..., le-a constituit pe principiul iubirii aproapelui”. Într-o Europă care de la Renaștere se îndepărtase de actul central al istoriei: Întruparea Fiului lui Dumnezeu și orientase conștiințele către modele din antichitate, Eminescu restaurează sensul istoriei, autentic și profund, în Evanghelie, în Hristos. (...)

Conștiința lui Eminescu când împărtășea prin scris acest haric mesaj, era plină desigur de prezența „religioșilor străbuni”. Domnitori, ierarhi, simpli credincioși. Cred că ar trebui să se observe mai mult gândirea poetului de până în 1874 când își încheie oarecum informarea de prin opiniile, curente și școlile lumii; și perioada de după acest an, când, în țară, ca bibliotecar, revizor școlar și ziarist, spiritul lui

va petrece acum în ethosul românesc și ortodox. Când peste „mii de valuri..., țărături înflorite, cu palate și cetăți... frunți pline de gânduri care caută în lume și în vreme adevăr...”, când, după ce le-a străbătut și s-au agonisit de-a valma și parcă toate „i-au înnegrit catapeteasma lumii în adânc” în sufletul lui se redeschide acum „grădina”, raiul copilăriei cu pajștiile și izvoarele natale, cu mănăstirile și chipurile de maici și călugări.” Iar memoria sacră, originară se adapă de această dată din cronicile și cuvintele Sfinților Părinți; Părinți mai puțin răniți de memoria istorică și bolnavă a lumii.”

Cercetători atenți, prof. academicieni Alex. Elian și V. Căndea s-au ocupat de biblioteca lui Eminescu, sesizând bogăția izvoarelor teologice, mai ales patristice. Când citești o listă de cărți și manuscrise pe care Eminescu, în calitatea lui de bibliotecar, o comunica la 6 martie 1875 ministrului instrucției și cultelor T. Maiorescu, pentru a-i aproba costul achiziției, citim aici nume și opere ale Sfinților Părinți ca: Macarie, Vasile cel Mare și Grigorie Teologul, Efrem Sirul sau Ilie Miniati, Nicodim Aghioritul, precum și Kyriacodromionul..., Cuvinte morale pentru fiecare duminică, datoriile preoților de popor (în M. Eminescu, Opere, vol. XVI, Ed.

(continuare în pagina 6)

Construirea unei „prietenii” cu Dumnezeu

„Omul cu gând rău este urât de Domnul, iar de cei drepti El este mai aproape” (Proverbe 3.32).

„Supuneți-vă lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului și el va fugi de la voi. Apropiati-vă de Dumnezeu și Se va apropia și El de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi cei indoieni!”

(Iacov 4, 7-8)

Tu ești atât de aproape de Dumnezeu, cât alegi să fii. Ca și orice altă prietenie, tu trebuie să faci ceva pentru a dezvolta o prietenie cu Dumnezeu. Nu va apare întâmplător. Cere dorință, timp și energie.

Dacă tu vrei o convecție adâncă, mai intimă cu Dumnezeu tu trebuie să înveți că în mod corect, cinstiți, tu trebuie să împărtășești simțirile tale cu El, trebuie să te încrezi în El când El îți cere ceva, să înveți să ai grijă de ceea ce El are grijă și să dorești prietenia cu El mai mult decât orice altceva.

Eu trebuie să aleg să fiu sincer cu Dumnezeu. Prima cărămidă a unei prietenii adânci Dumnezeu este o sinceritate totală – despre căderile și simțirile tale. Dumnezeu nu așteaptă de la tine să fii perfect, dar El pretinde să fii sincer. Nici unul din prietenii lui Dumnezeu din Scriptură nu au fost perfecți. Dacă perfecțiunea ar fi o cerință a prieteniei cu Dumnezeu, noi niciodată nu am fi capabili să fim prietenii Lui. Ca dovadă, datorită harului lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos este numit în Scriptură „prietenul păcătoșilor” (Matei 11.19).

În Scriptură prietenii lui Dumnezeu au fost sinceri cu simțirile lor, mai puțin plângându-se, îndoiindu-se, acuzând, și argumentând cu Creatorul lor. Dumnezeu, de altfel, nu este deranjat de o deschidere totală, ci dimpotrivă, chiar o încurajează.

Dumnezeu îi permite lui Avraam să-l chestioneze și să-l provoace de a împiedica distrugerea orașului Sodoma. Avraam, am putea spune că întrece limitele bunului simț, în cererea adresată lui Dumnezeu în a salva orașul de la distrugere, negociind cu Dumnezeu de la a găsi cizeci de oameni neprihăniți până la a găsi măcar zece.

Dumnezeu, la fel, a ascultat cu răbdare multe acuzații ale lui David nedrept fiind, trădând și abandonându-și poziția. Dumnezeu nu l-a dat la o parte pe Ieremia când el a pretins că Dumnezeu nu-l tratează cum vrea el. Lui Iov i-a permis să-și dea drumul amărăciunilor lui în timpul experiențelor tragice avute, și la sfârșit, Dumnezeu îl apără pe Iov pentru că a fost sincer, și muștră prietenii lui Iov pentru neautenticitatea acuzațiilor lor. Dumnezeu le-a zis: „n-ați vorbit așa de drept de Mine, cum a vorbit robul Meu Iov” (Iov 42, 7)

În mod sincer și într-un mod cu totul special, Dumnezeu a arătat lui Israel o prietenie deschisă, chiar dezagustat fiind de nesupunerea lui. El a promis lui Moise că își va ține promisiunile să dea Țara Promisă Israelitelor, dar El nu a acceptat nici un compromis cu ei în deșert! Dumnezeu s-a săturat, și i-a făcut cunoscut lui Moise exact ceea ce El a simțit.

Lui Moise, vorbindu-i ca unui „prieten”, Dumnezeu îi răspunde foarte direct, deschis: Domnul a zis lui Moise: „Du-te, și pornește de aici cu poporul, pe care l-ai scos din țara Egiptului; Suie-te în țara unde curge lapte și miere. Dar Eu nu Mă voi sui în mijlocul tău, ca să nu te prăpădesc pe drum, căci ești un popor încăpățânat.”... Și Domnul a zis lui Moise: „Spune copiilor și lui Israel: Voi sunteți un popor încăpățânat; numai o clipă dacă M-aș sui în mijlocul tău, te-aș prăpădi... Domnul vorbea cu Moise față în față, cum vorbește un om cu prietenul lui...” (Exodul 33.1-10).

Poate Dumnezeu accepta o astfel de sinceritate și deschidere totală din partea ta?

Cu siguranță! Prietenia adevărată se zidește în destăinuire. Ceea ce ți se pare că este mai ascuns de fața lui Dumnezeu, aceea este foarte autentic. Dumnezeu ascultă cuvintele pătimase ale prietenilor săi; El este plictisit de banalități promise și pioase. Ca să fii prietenul lui Dumnezeu, tu trebuie să fii cinstiți cu Dumnezeu, împărtășind cu El adevăratele simțiri, nu ceea ce gândești sau zici la suprafață.

Tu trebuie să-ți mărturisești anumite mâinii și resentimente, lui Dumnezeu pentru domenii clare din viața ta când tu crezi că ai înșelat sau ai dezamăgit. Până nu ne maturizăm suficient, să înțelegem că Dumnezeu folosește orice pentru binele vieților noastre, noi ascundem resentimentele de Dumnezeu prin aparență, retragere, rugăciuni neascultate, dureri vechi, și alte lucruri pe care le-am schimbat dacă am fi maturi. Oamenii îl blamează pe Dumnezeu pentru durerea ce le-o cauzează alții.

Amărăciunea este cea mai mare barieră în calea prieteniei cu Dumnezeu: Cum să doresc să fiu prieten cu Dumnezeu dacă El a permis să mi se întâmple aceasta? Antidotul, desigur, este să realizezi că Dumnezeu întotdeauna acționează în interesul tău suprem chiar și atunci când este dureros și tu nu înțelegi aceasta. Dar, dând la o parte resentimentele tale și dezvăluindu-i simțirile tale, descoperi primul pas spre vindecare. Așa cum mulți oameni din Scriptură au făcut, spune-i lui Dumnezeu exact ce simți.

Ca să ne învețe să fim sinceri, Dumnezeu ne-a dat cartea Psalmilor – un manual de închinare, plin cu cuvinte tari, strigăte, neîncredere, temeri, resentimente și furii adânci combinate cu mulțumiri, laude și mărturisiri de credință. Fiecare emoție existentă este cuprinsă în Psalmi.

Când tu citești mărturisirea plină de emoție a lui David și a altora, realizezi cât Dumnezeu vrea să te închini Lui – neținând socoteală a ceea ce tu simți. Te poți ruga ca David: „cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Domnul m-am rugat. Vărsa-voi înaintea Lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea Lui voi spune. Când lipsea dintru mine duhul meu, Tu ai cunoscut cărările mele” (Psalm 141, 2-3).

Este o încurajare să știi că toți prietenii apropiați ai lui Dumnezeu – Moise, David, Avraam, Iov și alții – s-au confruntat cu îndoiele. Dar în loc să mascheze reaua presimțire cu banalități pioase ei le-au demascat cu voce tare, deschis și public. Fiind deschis chiar, exprimându-ți îndoială și resentimente, tu ajungi la un pas pentru următorul nivel al intimității cu Dumnezeu.

Eu trebuie să aleg să mă supun lui Dumnezeu în credință. De fiecare dată când te bazezi pe înțelepciunea lui Dumnezeu și faci ce El zice, chiar și atunci când nu înțelegi, tu adâncești prietenia ta cu Dumnezeu. În mod normal nu gândim că supunerea ar fi o caracteristică a prieteniei; ea fiind rezervată relației cu părinții, ori cu șeful, ori cu ofițerii superiori, nu cu un prieten. Oriunde, Iisus a clarificat supunerea ca o condiție a intimității cu Dumnezeu. El a zis: „Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ce vă poruncesc Eu” (Ioan 15.14).

Pr. Ioan Popescu Parohia Noiștat
(Continuare în numărul următor)

Biografia Fiului lui Dumnezeu, a Blândului Nazarinean în conștiința lui Eminescu¹

(continuare din pagina 5)

-fragmente-

Academiei, București, 1989, pag. 316). Toate acestea alcătuiau acum lectura lui sfântă. (...)

Dar pe cât ne este îngăduit să străbatem în adâncul de taină al sufletului său, ni se ivește întrebarea: a rămas oare Eminescu doar cu ochii la cruce – la Cel răstignit? Era în conștiința lui gândul că moartea e cuvântul cel din urmă? Din unele jocuri de idei și cuvinte, prin unele poezii, așa s-ar părea, dar numai la suprafața existenței, nu în adânc. De aici, din ultima adâncime, dimpotrivă, strigătul sufletului lui e strigătul credinței în Dumnezeu cel viu, și-n viață.

În poezia *Mortua est* poate unii vor fi ispițiți să concludă că Eminescu are momente de slăbire a credinței, forme de ateism. Nimic mai infam n-ar fi la adresa lui decât o asemenea părere deșartă. Dimpotrivă, nu cred să se fi exprimat în literatura universală o sentință genială asemenea acesteia: „De e sens într-asta – în moarte, e-ntors și ateu” – deci, *moartea e ateu!* Și „Pe palida-ți frunte nui scris Dumnezeu”, adică, de o limpezime fulgerătoare: *Dumnezeu nu este semnatarul morții*. Uimitor, de unde țășnea în geniul lui o asemenea viziune; nu din filozofiile lumii ci numai din Sfânta Scriptură care vorbește neîndoios: „*Dumnezeu n-a făcut moartea și nu se bucură de pieirea celor vii, El a zidit lucrurile spre viață*” (*Înțelepciunea lui Solomon 1, 13-14*).

Gândirea umană dintotdeauna a trebuit să răspundă la două teme fundamentale: *a iubirii încununată cu sacrificiul, și a vieții în lupta biruitoare asupra morții*. Noi l-am interogată în esul nostru pe Eminescu asupra acestor teme și i-am comunicat răspunsul. Suntem îndreptățiți să spunem prin răspunsul lui că el nu este numai poetul nostru național, ci că într-adevăr prin gândirea lui și teologică, atât de profundă, răspunde odată mai mult titlului acordat de omul deplin al culturii românești. Iar în viitoarele sinteze ale gândirii și filozofiei creștine, chiar ale teologiei noastre, va trebui să se țină seama și de el ca un adânc

gânditor creștin-ortodox.”

De altfel, în cinstirea pe care trebuie să i-o acordăm nu trebuie uitat niciodată că el a văzut în Biserica Ortodoxă Română „Maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului”. A și trăit ca un fiu devotat, dreptcredincios ei. ÎPS Arhiepiscop Bartolomeu Anania a descoperit pe paginile unui Moliftelnic de la Mănăstirea Neamț înscrisul unui duhovnic de o adâncă semnificație privind adevăratul suflet al poetului. În noiembrie 1886, Eminescu se retrage la Mănăstirea Neamț. Acolo s-a spovedit și s-a împărtășit, iar duhovnicul a înregistrat în cartea lui de slujbă, o dorință și rugămintea poetului, ca un testament anume: să fie îngropat pe malul mării, la umbra unei mânăstiri, de unde să audă chiar și dincolo, de pe celălalt tărâm al existenței: *Lumină lină. Poet al iubirii a fost ...și al luminii.*”

Părintele Profesor
CONSTANTIN GALERIU

1)

Profesor Constantin Galeriu, Biografia Fiului lui Dumnezeu, a Blândului Nazarinean, în conștiința lui Eminescu, revista „Ortodoxia”, numărul 1, ianuarie-aprilie, 1995, p. 6

Lacrimi în Lumină

Lacrimile sunt puntea ce ne leagă de cer și pe care se coboară Dumnezeu în sufletele noastre. Ele sunt o arună dată nouă pentru a ne răscumpăra greșelile în această viață, ca să ajungem în veșnicie curați. Sunt Crucea pe care se răstignește sufletul însetat de Raiul binecuvântării... Lacrimile sunt sursa făuritoare de Lumină a vieții noastre. Ele se coboară din Ochii Senini ai lui Iisus până în abisurile cele mai îndepărtate ale conștiinței noastre. Sunt răspunsul nostru la Chemarea lui Hristos și semnul ca El se revărsa neconținut în Blândețea și Lumina Lumii... Lacrimile izvorăsc din durere și întuneric transformându-se în ochii noștri prin

Lumina ce o lasă să picure domol și peste Început și peste Sfârșit... Sunt plânsul materiei care îi fericește pe „cei ce plâng, că aceia se vor mângâia”...

Dacă ar fi să adunăm toate lacrimile, ele nu ar încăpea în întreg oceanul și lumea s-ar îneca... De aceea, nu le adunăm, ci le revărsăm înafară ca să salvăm și Sufletul și Viața și Lumea de Potopul amar al lacrimilor sărate ale păcătoșilor...

Lacrimile sunt rugăciunea și iubirea mea..., pentru că Dumnezeu este Iubire! Sunt fericită că pot să plâng și așa vrea să fiu o Lacrimă din Ochii Senini întru care să rămân veșnic, bucurându-mă de Lumina Luminii!

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului

Str. Mihai Viteazu, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protopop Mihai Naicu

Secretar: Pr. Marius Rebegel

Colectivul de redacție: Pr. Marius-Ciprian Bogdan (Vecerd), Pr. Aurel Dolea (Stejerișu), Pr. Ion Popescu (Noiștat), Pr. Sebastian Toma (Movile), Pr. Ioan-Dumitru Tătoiu (Fofeldea)

Tiparul: Tipo Trib Sibiu, Editura Etape Sibiu

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa redacției sau pe e-mail la următoarele adrese: ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com și ortodoxiapehartibaci@yahoo.com

Cântece de cătănie culese de Mircea Drăgan -Noiștețeanu

CĂLIN DIN LUPTĂ SE-NTORCEA,

Ce trist și amărât era.
Maica lui, când auzea,
Înainte lui ieșea;
Bine-ai venit, copil uitat,
Logodnica ta zace-n pat.
Ce folos c-am mai venit,
Că sânt tare greu rănit.
Glonțu' care m-o lovit,
În inimă m-o nimerit.
Înmoaie, maic- un ștergar,
Că mă dor rănile-amar.
Moaie-mi, maică, un șervet,
Că mă dor rănile-n piept.
Apasă, maică-ncet și lin,

Să nu s-audă-al meu suspin.
Când era la miez de noapte,
Călin se bătea de moarte.
Când era pe la zăori,
Mi-l cântau două surori.
Iubita lui, când auzea,
Pe maică-sa o-ntreba:
Spune-mi, maică, mai curând,
Cin's-aude-așa cântând?
E-o jale ș-un mare chin,
Că azi o murit Călin!
Mă duc, maică, mai curând
Să las groparilor cuvânt;
Să sape mormântu' larg,
Să-ncap lângă-al meu drag.
Să sape să-ncap si eu
Alături de iubitu'meu.

DOBRE VICA, 65 de ani,
Retiș, 24 IV 1979

Tatiana Benchea

S-a născut în România, în orașul Agnita. După studii liceale la Sibiu, la Liceul „Gh. Lazar”, obține licența în Filologie Română la Universitatea din București. În 1980, părăsește România comunistă și se stabilește în Belgia.

Confruntată brutal cu propria sa suferință prin evenimentele din 1989, caută soluții concrete și descoperă Psihoterapia. Se formează timp de patru ani în tehnica „Gestalt”, iar azi exersează ca psihoterapeut în propriul cabinet, la Bruxelles.

Considerând scrisul ca una din căile posibile spre o mai profundă înțelegere a sufletului, ea acordă o mare importanță imaginației și capacităților creative care îi pot ajuta pe pacienți să-și reconsidere rănile existențiale.

A creat și a condus „Atelierele poeziei” timp de mai mulți ani, adevărate momente de concretizare a acestor convingeri.

În 2008 a publicat prima sa carte „Pomul călător” la Editura Junimea, Iași.

Retrocedare

Dan Herciu

la început dai tot
de fiecare dată mai mult decât ai
apoi păcătoasa necesitate
de a recupera începe să te macine
ca pe un dependent de heroină

atunci e momentul când începi să pierzi. și
pierzi. invariabil.

/ – știi, viața e o păpușă rusească: „obiect
similar într-un alt obiect similar”.
(un păcat acoperă pe altul)
(o tristețe acoperă pe alta)
(o iubire acoperă pe alta)
(o femeie acoperă pe... nu! o femeie nu) /

toată lumea ta (o cantitate de oameni de
altfel neglijabilă)
se oprește din expansiune
și îți dai seama că nici un om nu este, într-
un fel sau altul, special
ei sunt diferiți doar prin numărul de păcate

începi să alergi pe străzi / să urli în gura
mare cât de mult iubești tu și ce suflet mare ai
/ să te rogi de toți trecătorii / ăia indiferenți și
insensibili / să între la tine în inimă și să vadă
că este umplută până la refuz cu bune intenții /
de fapt vrei așa puțin de la viață și ai fost greșit
înțeles / bla. bla. bla.

totul e prea fierbinte. te oprești.

atunci e momentul când ar trebui să plouă.
și plouă. invariabil.

Noi am crescut alături

Aceleași dimineți le-am admirat
și frigul ne-a mușcat pe amândoi
Suntem așa de diferiți?

Ne plac perdelele ploii
și vioiciunea păsărilor
simfonia apusului de soare
și rocul grindinii peste pământ
tușul zăpezilor imaculate
și aurul împăratesc al zilei
Noi focuri am aprins în timp de iarnă
Și am visat ca păsările
să migram

Mi-am petrecut întreaga viață lângă tine
Spune-mi tu astăzi:
Cine sunt?

Umbră furișată

Ioan Gligor Stopiță

O, umbră de moarte furișată în crâng,
O, taină-n crepuscul de amurg concret
Poate-ai ajuns cu Dumnezeu la un târg
Să-ți deie sufletul meu trist de poet.

Vii cu zâmbet giocondic înflorit de crin
Să-mi dai sărut tandru și dulce de iudă
Ca să mă dai pieirii pentru prea puțin,
Să poți face destinului meu în ciudă.

Cel crud și viclean la mine te-a trimis
Cu chipul tău de inger reciclat și rău
Să-mi iei sufletul, să mă faci proscris,
Bun de aruncat ca o zdreanță, în hău!

Că-n inima mea de flacăra albastră
Ca un vierme-n crisalidă ți-ai făcut culcuș,
Să pleci apoi ca un fluture, sau pasăre
măiastră
Și-n locul tău să lași un ascuțit țărș.

De zbuciumul meu și cerul o să crape
Ca un tavan ud scâldat în sudoare
Ce-ntr-o zi, prăbușindu-se, o să mă-
ngroape
În cioburi deșarte de lume și-n neagră
uitare.

BRADUL SĂRACULUI

Nicu Ganea

Peste neaua lui de vată,
Trece-un inger de săpun.
Lacrimă încătușată,
Darul trist de Moș Crăciun

Strălucind ca diamantul
Ne prelinge pe obraz
Adunând în ea neantul
De durere, de necaz

EI S-AU NĂSCUT ÎN FEBRUARIE

Piroș Ana	01 feb	88 de ani	Brădeni
Barb Ioan	01 feb	87 de ani	Ghijasa de Jos
Țichindelean Ana	01 feb	84 de ani	Alțâna
Coman Emilia	01 feb	82 de ani	Roșia
Sas Maria	02 feb	82 de ani	Nou
Toma Natalia	02 feb	81 de ani	Vărd
Mihu Victoria	03 feb	92 de ani	Cornățel
Lazăr Elena	05 feb	88 de ani	Cașolț
Muntean Lenuța	05 feb	88 de ani	Nocrich
Bârsan Ioan	05 feb	84 de ani	Ghijasa de Sus
Galea Ioan-Ilie	05 feb	84 de ani	Roșia
Togan Maria	07 feb	88 de ani	Ghijasa de Sus
Țichindelean Nicolae	08 feb	89 de ani	Alțâna
Stănuțel Simion	09 feb	83 de ani	Săsăuș
Sbârcea Maria	10 feb	81 de ani	Retiș
Piroș Zaharie	11 feb	96 de ani	Brădeni
Nistor Teodor	11 feb	91 de ani	Ghijasa de Sus
Hunta Ilie	11 feb	87 de ani	Nou
Muntean Lia	12 feb	82 de ani	Vărd
Florea Maria	13 feb	85 de ani	Nou
Vanga Iosif	14 feb	88 de ani	Nocrich
Dragotă Aurelia	15 feb	89 de ani	Marpod
Adam Gheorghe	16 feb	82 de ani	Nocrich
Morariu Maria	16 feb	81 de ani	Chirpăr
Ghidu Felicia	17 feb	90 de ani	Vărd
Radu Maria	20 feb	90 de ani	Cașolț
Antonie Maeia	20 feb	84 de ani	Cașolț
Radu Ioan	22 feb	94 de ani	Daia
Budina Verona	23 feb	84 de ani	Bruuiu
Rafailă Eugenia	23 feb	84 de ani	Nocrich
Subțirel Elisaveta	24 feb	84 de ani	Roșia
Ganea Viorica	25 feb	86 de ani	Nocrich
Ghiolda Daniel	25 feb	81 de ani	Șomartin
Părău Ilie	26 feb	82 de ani	Cornățel

*Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor
Celor ce nu mai sunt, le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui.*

Lecția de tors și țesut

Ce-am fost și ce-am ajuns

IOAN GYURI PASCU

Mă întâlnesc cu unii, alții, care îmi zic că
sunt interesant

Când sunt acel megavesel comediant,
Nu când am aerul acela superior
De cantautor
Care face și cântă de-alea triste

De stat cu nasurile în batiste.
Îmi zic: „Ok. Sunt mișto și baladele alea
Da' mai zi și tu un banc, că ne apucă jalea!”
Eu le răspund cu nedumerire
Că și tristețea face parte din fericire.

Atunci scapă câte-un „of”
„Hai, acum ești și filozof!”
De fapt, am văzut că acu'mai și scrii
Maxime, aforisme, poezii...
M-ai omorât, măi frate!
Mai rămâne să scrii tratate
De cuantică și microbiologie!”
„Nu-i timpu' trecut. Cine știe?”

„Eu care ziceam că te ador!
Nici nu mai apari la televizor...
Ce mișto erau serile de la Costinești!
Acu' ești superior, ne aburești!”

Bine v-am regăsit dragi cititori și un sincer La mulți ani în 2016!

A trecut luna decembrie, lună atât de așteptată de toată lumea, de cei mici, pentru că Moș Crăciun nu i-a uitat nici de data aceasta, dar și de cei mari care au așteptat Sărbătorile de iarnă și binemeritatele zile libere.

Din păcate anul acesta iarna a uitat să se trezească mai devreme, a uitat de vacanța copiilor și nu a cernut niciun fulg de nea peste Agnita. Dar după cum este vorba: mai bine mai târziu decât niciodată, în luna ianuarie avem parte și de frig dar și de zăpadă spre bucuria celor mici și mari.

Între timp a început și școala și cum bine le șade copiilor, aceștia au trebuit să intre foarte repede în rolul de elevi, pentru că se

Cei mai talentați dintre cei mici, în competiție!

La Școala Gimnazială „Georg Daniel Teutsch Agnita”, noul an începe cu rezultate frumoase în activitățile extrașcolare, aducând micilor talente o recunoaștere la nivel național și numeroase premii. Datorită unor cadre didactice inimoase, în lunile noiembrie – decembrie 2015, odată cu scrisorile către Moș Crăciun, elevii au trimis și creațiile lor la câteva competiții de marcă, în domeniul artelor plastice, dar nu numai. Rezultatele nu au întârziat să apară, odată cu începutul noului an, după o vacanță de iarnă binemeritată.

Astfel, la concursul internațional de fantezie și îndemnare „Culorile toamnei”, printre alți peste 3000 de copii, provenind de la 284 de școli din România, Republica Moldova, Bulgaria, Turcia, Lituania, Franța și India s-au numărat și copiii din Agnita: un premiu I: Dragoș Braicu, cls. a IV-a C, inv. Mioara Mihăilă; 3 premii II: Darius-Andrei Tuto, cls. a III-a C, inv. Emilia Nițescu; Iulia Blanga, cls. a V-a A și Maria Rășpop, cls. a VII-a A, prof. Cornelia David; 5 premii III: Ecaterina Banu, cls. a II-a A, inv. Aurica Toma; Vlad Corduneanu, cls. a II-a C, inv. Bianca Toth; Andreea Elena Fâțan, cls. a IV-a A, inv. Viorica Târziu; Mihail Ionuț Pasăre, cls. a III-a C, inv. Emilia Nițescu și Remus Paragină, cls. a IV-a C, inv. Mioara Mihăilă. Concursul, aflat acum la a XII-a ediție, s-a desfășurat la Lipova, jud. Arad și a avut ca rezultat publicarea unui catalog cu toate lucrările elevilor, publicație prin care numele elevilor agnițeni și acela al școlii au ajuns să fie cunoscute în toate cele șapte țări participante.

Cornelia David, prof.

Se întâmplă la Colegiul din Agnita...

apropie cu pași repezi sfârșitul primului semestru. Astfel că cei buni își culeg roadele pe când cei mai certați cu școala încercă acum să rezolve ce nu prea au reușit un semestru întreg.

Pe lângă activitățile de la clasă elevii Colegiului se bucură și de numeroase activități extrașcolare realizate împreună cu învățătorii și profesorii lor. Și de fiecare dată nici acestea nu sunt puține.

Voi începe să vă vorbesc despre Olimpiadele Kaufland cu care v-am obișnuit și până acum. Suntem în a doua parte a concursului, în cadrul „Topului Frunțașilor”, ultimul al acestui concurs. La primul top cel al „Hărnicuților”, ne-am situat pe locul 135 (doar 101 au fost premiați) la nivel național și pe primul loc la nivel județean, dar totuși nu suficient. Însă speranța moare ultima și de aceea ne-am mobilizat și mai bine și încercăm să realizăm toate activitățile cerute de organizatori. Nu este foarte ușor dar mai avem ceva timp până la sfârșitul lui februarie.

Olimpiadele Kaufland nu sunt singurele activități desfășurate în cadrul școlii noastre,

de aceea în numărul de luna aceasta vreau să vă prezint și alte activități desfășurate de elevii noștri.

Când încă școala nu s-a terminat elevii de la clasele din domeniul Textil - Pielărie au organizat un frumos „Bazar de Crăciun” pentru care au confecționat numeroase produse specifice perioadei sub atenta îndrumare a doamnei profesor Ionele Daniela.

Toate produsele expuse au fost vândute, motiv pentru care le transmit elevilor și profesorilor să organizeze cât mai multe activități din acestea. Felicitări!

înscrisi/participare la Concurs care nu respectă prevederile prezentului Regulament Oficial sau pe care acesta nu le consideră potrivite. Câștigătorii vor fi desemnați în funcție de punctajul acordat de juriu. În cazul Școlilor care au înscris în programul Școala Siguranței Tedi mai multe clase I, câștigător poate fi declarat doar învățătorul îndrumător care a transmis materialele educative (poze/rapoarte).

Începând încă din luna noiembrie școala noastră s-a înscris la un alt Concurs Național: „Tedi- Școala Siguranței” La acesta participă doar clasele I sub îndrumarea doamnei învățătoare Banu Angelica. Organizatorul concursului „Școala Siguranței Tedi” este compania TYMBARK MASPEX ROMANIA S.R.L. La acest concurs pot participa numai persoanele care au calitatea de învățători - îndrumători în cadrul școlilor înscrise în programul „Școala Siguranței Tedi”. Concursul a început așa cum am spus la data de 08 noiembrie 2015 și va dura până la data de 30 mai 2016.

Pentru a participa la acest concurs, învățătorii - îndrumători, care îndeplinesc condițiile enumerate trebuie să transmită fotografiile și rapoarte privind desfășurarea activităților educative împreună cu elevii în cadrul programului „Școala Siguranței Tedi” („materiale concurs”). Fotografiile se vor

Așa că începând din luna noiembrie elevii noștri mai mici lucrează intens la acest proiect. Le doresc și eu succes și premii cât mai multe.

O dată cu revenire la școală profesorii de limba română s-au pus serios pe treabă, luna ianuarie a fost luna lui Eminescu și nici un an nu poate să treacă fără să-l sărbătorim și să-l cinstim cum se cuvine. Așa că în mai toate clasele, în 15 ianuarie, s-a vorbit numai de Eminescu. Au avut loc recitări, audii, s-au organizat la nivel de clasă și câteva concursuri, toate cu aceeași temă. Elevii au fost foarte încântați și s-au implicat într-un număr foarte mare.

Dar să nu uităm că luna ianuarie începe și cu deschiderea sezonului olimpiadelor școlare, astfel prima dintre ele Olimpiada de Geografie „Terra Magazin”, pentru clasele V- VII a debutat la noi în școala, vineri, 22 ianuarie 2016, cu faza locală. Le doresc succes elevilor pentru următoarele faze.

Dana Zgabercea

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție: Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan, Marius Halmaghi, Bogdan Albu, Cătălin Varga, Dana Zgabercea Ioan Vulcan-Agnițeanul

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU
ISSN 2066-8708

Str. P-ța Republicii nr. 19,
Tel.: 0736 621 035
www.gazetahartibaciului.ro
e-mail: barsan.avh@gmail.com
orele 8⁰⁰ - 15⁰⁰